

10110

1934

В
С
С
Е
Т
Т

M. Uferov
29p.

КЛАСИЧНУ ХУДОЖНЮ ЛІТЕРАТУРУ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ МАСАМ ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Леся Українка.—Повне видання творів. За загальною редакцією Б. Якубського. Збірка складається з 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 р. Передбачається випустити додатково ще 2 томи).
Ціна за 10 томів без палітурок—15 крб. 30 коп. В 10 міткалевих палітурках—21 крб. Завдаток—3 крб.

И. Котлябинський.—Повне видання творів. Редакція тексту Ан. Лебеда. 7 томів. Вийшло з друку 2 томи. Все видання вийде протягом 1929 р. Ціна ориєнтаційна: без палітурок—13 крб. В 7 міткалевих палітурках—16 крб. 50 коп. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Іван Франко.—Повне видання творів. За редакцією С. Пилипенка та Івана Лизанівського. 29 томів. Вийшло з друку 24 томи. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 34 крб., а в 15 міткалевих палітурках—41 крб. 50 коп. Завдаток—5 крб.

В. Винниченко.—Повне видання творів 22 томи. Все видання вийшло з друку. Завдаток—3 крб.

Ціна 21 крб., а в 10 міткалевих палітурках—26 крб. Завдаток—3 крб.

Б. Грінченко.—Повне видання творів. За редакцією Марії Грінченкової. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 9 крб., а в 5 міткалевих палітурках—11 крб. 50 коп. Завдаток 1 крб. 50 коп.

М. Гоголь.—Збірка вибраних творів. За редакцією І. Лакізи та П. Филиповича. Стилістична редакція А. Ніковського. 5 томів. Все видання вийде з друку 1929—30 року. Ціна ориєнтаційна—10 крб. В 5 міткалевих палітурках—12 крб. 50 коп. Завд.—1 крб. 50 коп.

Бібліотека сучасного українського письменства.—Серія I—21 том. Все видання вийшло з друку. Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 коп.

Завдаток 1 крб. 35 коп.

Серія II—22 том. Все видання вийшло з друку.

Ц. 11 крб., 60 коп. а в міткалевих палітурках по декілька книжок 14 крб. 60 коп. Завдаток—1 крб. 75 коп.

Літературна бібліотека.—Серія I—16 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 16 крб., в 8 міткалевих палітурках по 2 томи—20 крб. Завдаток—2 крб. 50 коп.

Серія II—13 томів. Все видання вийшло з друку. Ціна 14 крб. В 7 міткалевих палітурках по 2 т. 17 крб. 50 коп. Завдаток—2 крб.

Комплект театральних п'єс.—Серія I—23 книжки. Все видання вийшло з друку.

Ціна 7 крб. 30 коп., в 4 міткалевих палітурках по декілька книжок—9 крб. 30 коп.

Серія II—19 книжок. Все видання вийшло з друку.

Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 35 коп.

Бібліотека світового письменства—11 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 13 крб. 75 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—15 крб. 75 коп. Завдаток—2 крб. 10 коп.

Гі-де-Мопасан.—Повне видання творів. За загальною редакцією проф. С. Савченка. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 року.

Ціна в палітурках 19 крб. Завдаток—3 крб.

Герберт Велз (Уельс).—

Збірка вибраних творів. За редакцією проф. Калиновича 6 томів.

Все видання вийде протягом 1929—30 року.

Ціна ориєнтаційна: 10 крб. В 6 міткалевих палітурках 13 крб. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Бібліотека дитячої літератури—(Оповідання для дітей).

Серія I—25 книжок.

Всі книжки вийшли з друку.

Ціна без палітурок 2 крб. 10 коп., в 2 палітурках—3 крб. 10 коп.

Завдаток—35 коп.

Сер. II. Молодшого віку—34 книжки. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб., в

в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб.

Завдаток—1 крб. 65 коп.

Шкільна бібліотека молоді—30 книжок. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб. 56 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок 14 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 75 коп.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

При передплаті дається завдаток: на решту вартості робиться накладна платня при надсилці книжок. З бажання передплатників накладна платня може бути одноразова на все видання, яке вийшло з друку, або на декілька томів. Остаточний розрахунок робиться при надсилці останнього тому. При замовленнях зазначити, чи надіслати книжки в палітурках та по скільки томів. Пересилка коштом передплатника.

При замовленні безпосередньо в Головній Конторі „Вісті“ передплатники газети „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ одержують 10% знижки з суми, на яку буде зроблено передплату, на вищезазначені твори, в разі надсилки свого адресного ярлика, або № замовлення.

Ті, що не передплатують газету „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ при замовленні безпосередньо в Головній К-рі „Вісті“, одержують БЕЗПЛАТНО газету, або журнал, в залежності від їх побажання, на всю суму завдатку.

Передплату приймає Головна К-ра—Харків, вул. К. Лібкнехта № 11, та всі філії ВИДАВНИЦТВА ГАЗЕТИ „ВІСТІ ВУЦВК“.

№ 35
8-го вересня
1929 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта, № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

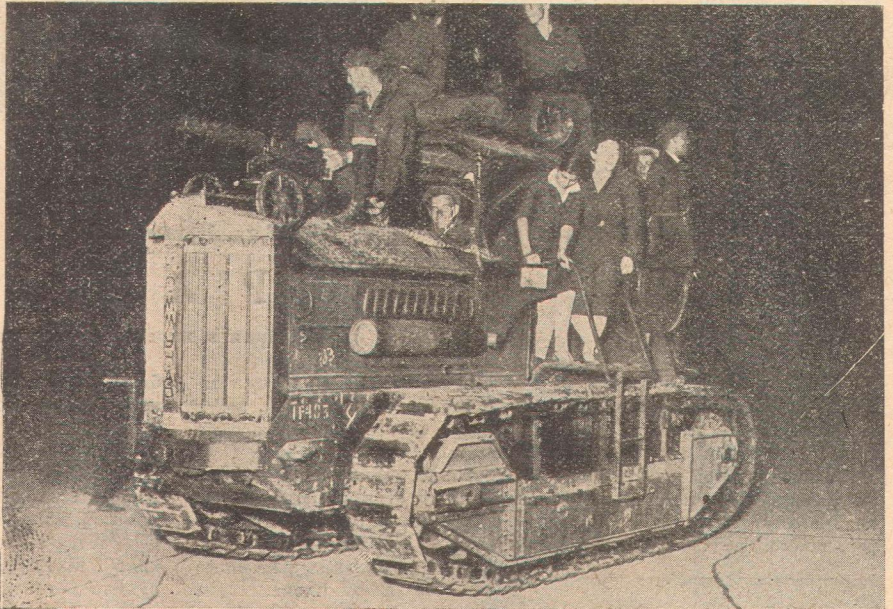
XV МЮД

Першого вересня п'ятнадцятий раз святкує революційна молодь усього світу свій день бойової готовності й бойового інтернаціоналізму

Пятнадцятий раз у цей день пролетарська молодь заливала вулиці й майдани міст ставками й новим світом, виявляючи солідарність зі своїм поколінням своєї класи.

„Перетворимо війну імперіалістичну на громадянську!“ — ось слова Леніна, що стали гаслом сьогорічного МЮД'а.

Революційна молодь обох півкуль, що б'ється проти капіталізму й імперіалізму під керівництвом Комуністичного Інтернаціоналу Молоді цього року, як і в попередні роки, виявила як загартований загін мільйонної армії революції.

„На оборону країни трудящих“ — момент з комсомольського карнавалу в Харкові

У всіх п'ятих частинах світу в день першого вересня цей прапор мав високо над колонами революційної молоді й нагадував буржуазії, що змагання її накинуги нове ярмо на пролетарську класу розіб'ються об твердий мур інтернаціональної солідарності трудящих.

І матиме він над пролетарськими юнацькими колонами до того дня, доки не стане тієї класи, що проти неї його висунуто.

Бо не може бути справжнього миру, доки існує приватна власність, як знаряддя визиску, та її ідеолог — клас капіталістів.

Ом. Б.

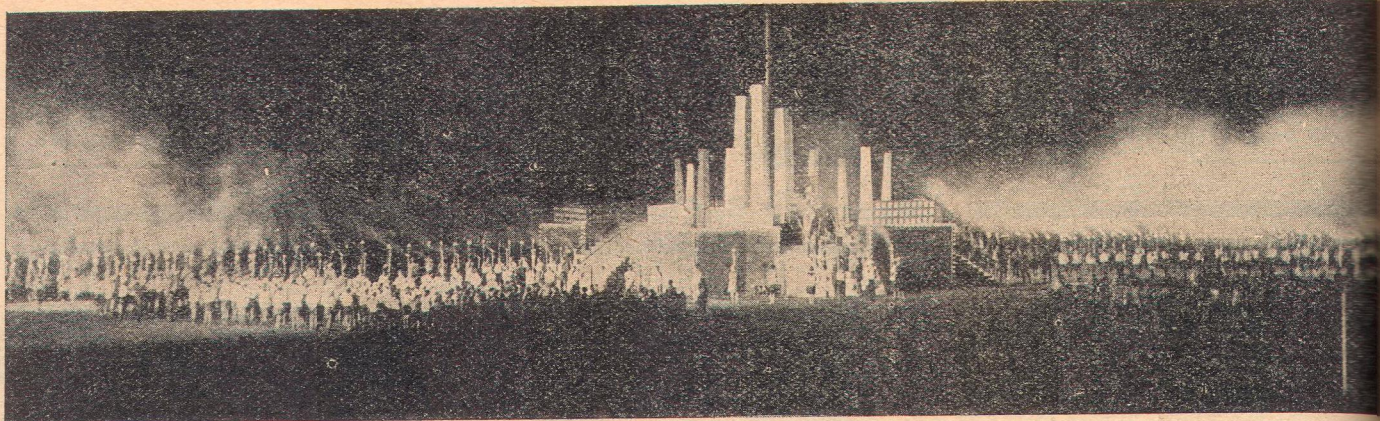

Харківських комсомольців на карнавалі; зоруч — „трюхголовий змії“ з антирелігійної демонстрації

Перший міжнародний юнацький день, що відзначався п'ятнадцять років тому в розгарі імперіалістичної війни з Бернської інтернаціональної конференції молоді, відбувся під гаслом завзятої боротьби з капіталом та його експлуататорами, соціал-демократами — запеклими ворогами робітничої класи, що вперше яскраво виявилася це в 1914 році, коли закликали робітників йти на війну захищати інтереси капіталістів, а тепер доводять це ж саме на кожній своїй кроці.

Останній МЮД, що в буржуазній частині пройшов під гнітом полідаєвського чобота, викликав найчорнішу реакцію й шаленого нападництва та організації трудящих мас на демонстрації Жовтня, — це вище підніс прапор боротьби проти війни й капіталу.

Фінал Всесоюзного зльоту піонерів—інсценівка московських дітей: „Піонери всіх країн у боротьбі з фашизмом“

Анд. Кримський

З Р А Д А

Оповідання з киргизького життя

—Алах! Алах!—скрикнув посеред самої лекції Мусумом-бай, випустивши з руки чекмень*). Юрба хилитнулася, люде подивились на нього та, помітивши, що нічого особливого не трапилось, знову звернулись до лектора.

Після важкої роботи лекція була від очинком і новиною. Вона зворушувала їх тугий розум, вона руйнувала їх давні, як мох, киргизькі традиції і сам Мусумом-бай певно дивого її слухав, коли б не така разюча несподіванка, що приніс її сусід.

Він зблід і в опив суїда за плече. Потім одвів його в бік і запитав.

— Скажи правду, —зрадила?

Він дивився сусідові в очі з таким гнівом і з таким благанням, наче хотів вивернути його душу, вилати правду, почути „ні“ заспокоїтись і, посміявшись з негарного жарту, слухати лекцію далі.

Та його сусід, обвітрений і спалений сонцем, не прийшов би з табору з-за дурниці. Два дні й дві ночі він гнав свого коня, кволого й малого, без спочинку, щоб сповістити про нечуваний вчинок його жінки.

— Зрадила!—крикнув він не своїм голосом:—кажу зрадила! Ідь негайно вбити її за зраду перед тобою й перед Алахом!—І далі голосом стомленим,

як і його тато, додав, що знав, про зраду. Жінка Мусумом-бая покинула свою юрту й пішла жити до колишнього приятеля Курматая. З Мусумом-баєм жила вона 4 роки і мала дітей. Тепер, кори туючись відсутністю чоловіка, покинула його.

— Прощай,—скрикнув Мусумом-бай, озираючись, де стоїть сусідів кінь:—залишайся працювати на моїм місці, он чекмень, а я поїду.

По його рухах і блисків очей можна було подумати, що він у табір прибуде за півгодини. Стомлений кінь ще подавав надії і Мусумом-бай його гнатище доки сам упаде, розбивши об каміння голову.

— Повернись і тебе вб'ю, якщо ти збрехав,—сказав він до сусіда, вискакуючи на коня:—чувш?—Та його сусід, стомлено посміхнувшись, промовчав; це був вирок над Мусумом-

баєм і той його зрозумів. Стукнувши чобітьми коня, вершник зразу зірвав копицю пороку.

— Кайда барасен? Кайда барасен??*)—запитало уся декілька чоловічих голосів, та Мусумом-бай не відповідав; він ступав свого коня чобітьми, сіпав руками повід, аж поки далеко лишив позад себе землянки та яруси брусків, де й працював над прокладанням залізниці.

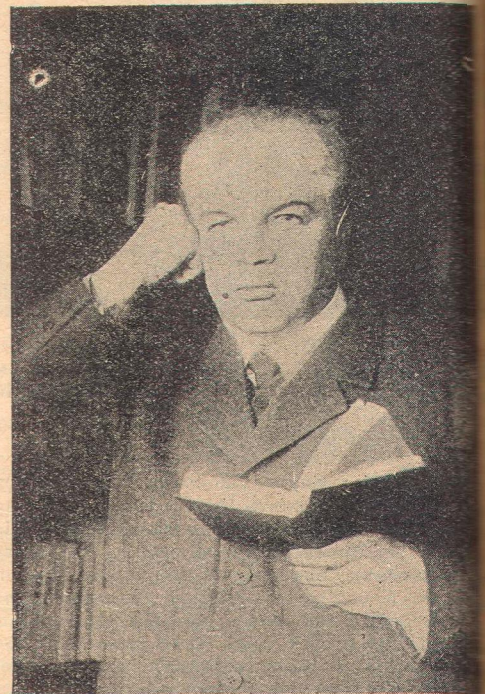
Чотири години скаженого льоту ще гірш збаламутили крові Мусумом-бай тепер їхав п'яним. Пекуче сонце випарувало останні краплі його поту, а на піскових просторах йому не було. Зрідка зустрічалися невеликі сухі кущики саксаулу, схожі не то на дикий терен, не то шипшину без листя.

Мусумом-бай приїхав до гілки і сам падав під крону під тінь, що ледве вкривала його голову. Потім згортав до нею піну з коня і знову гнав степом.

Ах, коли б це Мусумом-бай їхав поблизу саксаулових гаїв, він десь би від очив у затінку до ночі. А ще було б краще їхати поблизу якоїсь річки, там витягнулися довгі вузькими смугами оази з садками, виноградниками, баштанами.

Але там здебільшого живуть таджики, а споживають вони морелі, бросливи, виноград і мигдаль. Та що йому виноград? Кумис усто раз краще задовольнив би його жагу або вода. Він їхав і все ж скрізь було порожньо. Як уже сонце впало на земну кулю, перед ним у яру, притулившись до скalistої гори, стояв сонний аул. Од вечірньої прохолоди Мусумом-бай заспокоївся. Кров повільно пульсувала і гарячий мозок потух.

— Аман,—привітався він до першого мешканця і попрощався, що є в господаря: кумис, молоко, або вода. Г сподар виніс йому молока

Артур Голічер, лівий німецький письменник, друг Радянського союзу й пролетарської революції. Про СРСР він писав у своїй книжці: „Три місяці в Радянській Росії“. Нещодавно він святкував 60-річчя свого життя

*) Чекмень—мотига. Ним накидають киргизи землю на воза.

*) Куди їдеш?

вразу ж задовольнив себе, одпивши пів жбана. Приглянувшись до верхівця господар не взяв платні і Мусумом-бай, поїхав через аул. В кінці аула він попрохав друка коня в одного господаря. Звичай киргизський—завжди підкупувати подорожного, не розпитуючи для чого й коли поїде він,—господар коня дав і скоро Мусумом-бай їхав не меншою швидкістю, вираховуючи на другий день вечером бути біля своєї юрти.

Вночі всупереч денній спеці було холодно і Мусумом-бай перестав гарячитись. Навпаки, він почав обдумувати причини, що примусили жінку покинути його. А їх, причин, було багато. Він пригадав слова промовця, що говорив про нові родинні стосунки: „Члени родини мусять бути рівні“. А хіба він, Мусумом-бай, свою дружину вважав за рівну? Хіба не жінка прядувала, як верблюд цілу днину, а він з приятелями цідив айран і хилив до шлунку?

„Взаємна згода приносить щастя“ — знову пригадував він слова промовця. Але то добре говорити „згода“, а от Мусумом-бай жінку дістав собі без згоди.

І багато, багато інших негод було в їхньому бідному житті. Багатому киргизу добре, він мав можливість тримати 8—10

давньо в паркові культури й відвідувачу (Москва) відбувся мітинг, організований Озетом. На фоті—коллективіст робітник тов. Сафонов ділячись своїми враженнями з екскурсії на єврейській колонії в Криму

а от бідний Мусумом-бай, заробітчаня, одну мав і та була.

Він незчужся, як поїхав повільніше. Кінь утомлено хлипав і збоку можна було відчутти, як калаталося його

Згодом він почув, що до горла йому підкочується гаряче димне... Хотілось заридати так, щоб напоїти слізьми всю землю або скрикнути, щоб тріснуло небо. Стало соромно саяти перед собою...

Траптом гнів забурих у ньому, як гейзер; кров забила ся в жилах сполоханим кіб-Мусумом-бай ударив і зціпивши зуби, кинув у темряву:

— Хто ж ти, джаман проклятий, що посмівся?.. — і не договори, поспішив далі.

Ранок порсидило сонце й сердито-гаряче. Мусумом-бай заторопився додому. Ще півшляху. Спереду день. Віі склепили—от-от упаде й застрашного суду. Озирнувся навкруги раз пересвідчившись сонця сховатись. Та он неподалеку чималий камінь, з якого тінь трикут-

Зупинивши свого коня під камінь гоміли одразу поснув... Сніла сь йому, ніби березі річки й поїхав худоба Мусу- що подохла три

Початок хлібозаготівель на Україні. Приймають хліб на зсиппункті „Союз-хліба“ в Чугуєві

роки тому без корму взимку. Трапилася тоді велика ожедедь. Поодаль худоби бархан (гора), а за ним степ рівний, родючий. І він, Мусумом-бай, оселившись на зароблені гроші, ходить, оглядає пшеницю. По той бік його жінка—негарна, дрібна, а посередині „урус“ промовляє: „Бог—вигадки“. „Розум—бог“. „Дурні звичай—короста на здоровому тілі“.

Із-за бархану враз вилітає сарана, зрешетивши все небо, напосідає і їсть пшеницю поїдом.

Укриває пшеницю Мусумом-бай своїм тілом, а саранча сідає йому на спину і жалить, жалить...

... Прокинувся. Сонце окропом обдає. Кінь з д-кором хитає головою. Взяв за повід і тихою ходою пішов уперед. Куди ішов, не знав. У голові тупо. Все здається прожитою дурницею. На що йому жінка? А чимало їх живе всяких поблизу їх робіт Крайні, веселіші, з синіми очима півдня. О, дочка з країни жита, барвнику й чебрецю. Там не такі дурні люди. Там похитнули віру в повів. А тут ні, тут забобони не похитні.

Мусумом-бай зробив зусилля уявити великого бога у всемогутності. І диво... він цього не міг. Бог загубив свою силу.

— Урус джаман! Урус джаман! *) — силкувався Мусумом-бай запламувати доповідача, що нещодавно робив антирелігійну доповідь. Дарма, замість Алаха крутилось полиняле місце. Це роз-

Готуючись до осіннього засіву, селяни обмінюють на зсиппунктах свій хліб на чистосортне зерно (Чугуїв)

*) Руський поганець!

Пресувна каса Новомосковського (на Миколаївщині) РВК на селі. Селяни дотерміново сплачують с.-г. податок

сердило Мусумом-бая. Одним стрибком він опинився на коні, і рвонув повід. Надвечір голодний, вимучений і тому лютий доїжджав до табору. Треба було заждати в степу доки стемніє, щоб непомітно пробратись у середину розкиданих юрт. Так він і зробив. І коли стемніло так, що грудасті гори чітко одбилися на зірчастому небі—під'їхав до табору. За невисокими кущами припнув свого коня, а сам поповз до своєї юрти. В сусідів чулися вигуки, сміх, до їх він не наближався. Біля одної юрти його навіть хтось примітив та мабуть подумав, що то дикий баран в кущах і обминув. Незабаром Мусумом-бай був біля своєї юрти. Руки затіпались, розв'язуючи мотуз коло повстяних дверей. Середині було тихо й сумно.

Мусумом-бай запалив пук сухої трави й обдивившись всі кутки, ліг на порожнє ліжко долі й захлипав. Сльози стримав. Очі були сухі. Потім плазував рачки, поки знайшов ножа. Встав і, крутнувшись на місці, махнув дико ножом навколо себе, немов когось ударити хотів. Постояв і пішов до юрти Курматая. Юрта була старенька, потаскана. Розхрипані ряби дверець, обтягнутих войлоком, з тріском розчинились перед Мусумом-баєм. Тут мав жити його колишній приятель такий же злидень, як і сам, Мусумом-бай.

Вступив у середину. Ніщо не кричало й не кидалось йому наз стріч. Чути було розмірене дилання двох. Одно високе з

свистом, друге тихе налякане. „Сплять“—подумав Мусумом-бай: „тим краще“. Запалив сірника і довго дивився на нього. Його жінка лежала горілиць і здається рада—у сні хається. Поруч боком лежить її другий чоловік—зручно вдару.

Ось вона, така худа, заморена і така рада... Це вона сміялася над людськими законами і тому щаслива... Ах, Мусумом-бай?

Кого ж першого?.. І замахнувши довгим ножом розпороз юрти, в дірці ніж залишив. Так це лише нагадку, як прокинутися. Потому вискочив з юрти і голосом повним гніву й закричав:

— Алах, чувш Алах, ти дурень!—і зціпивши кулак кмачив у небо.

— Щоб бути щасливим треба тебе зрадити!

— Ти дурень, Алах!

— Сьогодні я зраджую твоїм дурним законам!

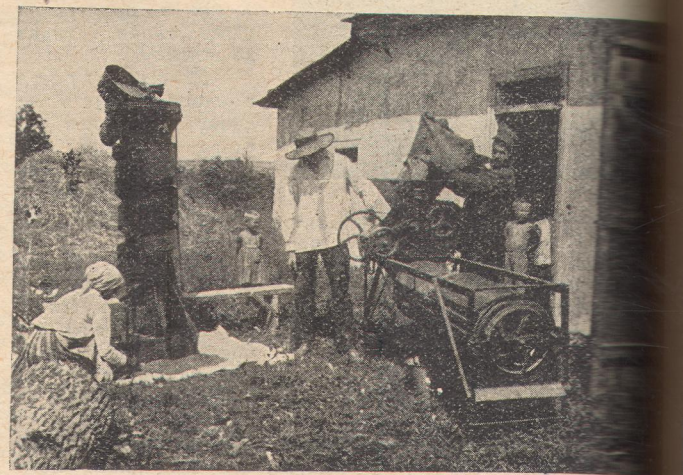
На крик прокинулася жінка. Вона виглянула з юрти, навшми чоловіка, злякалася. Їй вдалося, що Мусумом-бай дає в Алаха дозволу для помсти. Завагалася, а потім лась до ніг йому в сльозах.

— Не вбивай нас, ми щасливі!

Мусумом-бай холодно глянув на неї і гукнув коня. Той прибіг і, труснувши гривовою схилив до колін покритишу, відповів:

— Дурна не трону! Я також щасливий...

І стримко скочивши на коня, пірнув у глибину ночі.

Підготовка до засіву: селяни колективно очищують засівматеріал

Мих. Скуба

СВЯТО ВРОЖАЮ

Свята та й свята.
— І несуть попам пироги і яйця,
Свята та й свята
— і нема їм—
кінця!
І всі вони—
православними називаються
і неварті—
виїденого яйця.
Свята та й свята
і слухають православні, як жив Ісус.
І б'ють—
поклони,
і гнуть—спину
і виходить:
комусь
у кешню—плюс,
а з кешень православних—
мінус.
І виходить,
що нам
пастирів треба.—
Невже ж ми й справді, ягнята?
Надішлемо богам і попам недовір'я
вотум!
Справимо свято,
справимо свято
праці своєї
і поту!

Гляньте!
на степ
на лаводи,
садки,
на овочів кущі!
Ну, кого воно це не вражає?
Земля й повітря
сповнені пахощами
й радістю—
урожаю.
Радістю,—
що поняла
міста і села,
степи й гаї,
Радістю—
що п'янка така
немов розплекав хто озера вина.
Та хіба це не радість?
— Песити колосся
пшениці достиглої
відчуваючи в руках
вагу зерна?
Відчуваючи,
як жвавіша кров,
відчуваючи,
як жвавіша темп
Як твердішає Республік крок
і радість росте,

Радість та,
що нема їй назви і слав,
Радість—
коли розгублюються слав,
Навіть, коняка,
що не знає мови
радість цю
відчува.
І навіть я—
заялених епітетів ворог,
відчуваючи як радість росте
мушу визнатись, що
колосся пшениць
і зерно у ворох—
справді таки—
золоте!
Гляньте ж!
на степ!
на лаводи!
садки!
Невже ж ми справді ягнята?
Надішлемо богам і попам недовір'я
вотум!
Справимо свято!
Справимо свято
праці своєї
і поту!

ГАЗЬКИЙ КОНЦЕРТ

К. Нович

Цікаво було б підрахувати, скільки часу проводить Бріан у Парижі, на Ке-Орсе, в своєму зажитковому кабінеті. Може 2 чи 3 місяці. А решту часу доводиться Бріанові витрачати на роз'їзди. Така доля не лише французького, а й німецького, англійського, бельгійського та й доброго числа інших міністрів закордонних справ. Не поважні буржуазні міністри, а якісь „летючі голландці“, що їздять з країни до країни: з Гааги до Гааги, з Гааги до Лозанни, з Лозанни до Лондону до Генуї.

Конференції навігають одна на одну, одна нарада заміняє іншу. Частота учасників не міняється, а місце збору. Усе це нагадує симфонію оркестру, та лише музика неспівна, бо оркестранти не можуть досягти гармонії. Не оркестр похвалитися й промовою: вже протягом десяти років їм ту саму сумну симфонію, що й назву — „репарації“.

Черговий концерт, що розігрується в Гаазі, тривав три тижні і виключно какофонічний. Новий оркестрант, „робітничий“ міністр справ уряду його величності короля Великої Британії Сноуден заграє соло: він наполягав на тім, щоб англійську частину в репарації збільшити на 48 мільйонів марок щорічно. Сноуден зі своєю істерією, що їй можуть заздрити долюбів, відстоював „законні права“ Англії. Кілька разів конференція збиралася в глухому куті, наближалася до провалу. Представники різних країн сварилися як на базарі. Сноуденом і французьким представником суперечки набули форм — англійська й французька преса, відстоюючи „своїх“, розв'язали й наговорили таких слів, що зовсім не личить союзникам зв'язаним воєнною угодою.

На фоні репараційних суперечок ішли й усі інші.

„Настав кінець англо-французької антигати“ — писали газети.

— Ми ніколи вже не будемо боїтися на боці Франції, — писав впливовий англійський журнал „Стейтсмен“. — Ми не хочемо,

висувала вимогу, щоб англійці й французи почали негайно ж евакуацію Райнщини. Але як тільки досягли фінансової угоди — Англія й Франція відразу ж об'єднали свій фронт проти Німеччини. З великими застереженнями погодилися евакуювати цю окупувану зону, а третю зону Франція обіцяє очистити від свого війська лише тоді, коли Німеччина почне платити за пляном Юнга, інакше кажучи, в червні наступного року. А за цей рік хто зна, що ще буде. Крім того, Антанта залишає Райнщину під надзвичайною військовою контролею на невизначений термін. Отже, Німеччина зазнала нової поразки.

Так сумно для Німеччини і приємно для Англії закінчився газький концерт. Але музика не відпочила. 2-го вересня розпочався новий концерт — в Женеві, чергове засідання Ліги Націй.

Сю й приїхав весь оркестр світових музикантів у повному складі. Гратимуть переграли на всі лаги й пісу під зворушливою назвою „забезпечення миру“...

Увертюра пройшла в мінорних тонах — оркестранти не знали, що грати. Ось ілюстрація:

„Женева 2. Сьогодні відкрилися десяти пленарні... На порядку денному пленуму, а також на порядку сесії ради що одночасно відбувається, поки що нема актуальних питань“.

Сумно...

Не рят є становища ні декламація містера Макдональда про величчя ліги націй, вічний мир, нову еру тощо, хоч декламація була витримана в мажорних тонах, ні бравурне соло Бріана на тему „Сполучені штати Європи“.

Як визнає на сама ліга — на цьому концерті вона нічого нового не заграє.

І кантним номером програми буде хіба тільки обговорення справи про місце, де перебуватиме банк міжнародних розрахунків.

Тут Англія дасть другий бій Франції вимагаючи, щоб банк був в Англії.

Цей бій обіцяє бути ще гострішим. А після Женевы пойдуть іще кудись, бо питань спільних безліч.

Повоєнна криза за злочин, що триває між імперіалістами вже понад 10 років, усе загострюється. Економічна конкуренція зростає. Суперечки ці такі, що ніякі Ліги Націй, ніякі конференції та наради не зможуть їх розв'язати. Неминучий час, коли союзники у світовій війні накинуться один на одного.

Та поки що вони виступають єдиним фронтом проти Радянського Союзу, складаючи воєнні угоди, нацьковуючи на СРСР своїх псів, провокуючи війну, щоб зірвати наше соціалістичне будівництво.

І коли влаштовуються концерти в Гаазі і Женеві, то ми виразно чуємо мелодію ненависті до нас, що домінує в усіх імперіалістичних симфоніях.

Бенкет

Зверніть увагу на цю „приємну“ компанію. Тут подано поважних міністрів фінансів великих держав, не кажучи вже про всяких Бенешів і Тітусеску. Відомий Гільфердінг — міністр фінансів Німеччини, подає смачну страву — репарації. Сноуден в епівсь в бороду свого „шановного“ французького колеги Шерона. Італійські й бельгійські міністри б'ють тарілки, а міністри малих держав зчинили бійку під столом за кістки, що їм припадуть.

Кариктуру цю позичено з чехо-словацької буржуазної газети „Прагер-пресе“.

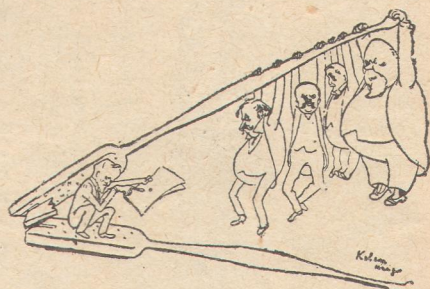
Рішучий момент

Англія й Франція напружують останні сили

Англія, Бельгія й Італія зробили дуже маленькі поступки, а стар додаткових мільйонів упав, як уже не вперше, на Райнщину, на німецький народ, на робітництво, що виплачує Райнщину своїм потом і кров'ю. Франція, Італія й Бельгія зі своїх прибутків лише 7.450 тисяч марок. Німеччина платитиме решту. Ідучи на нові поступки, Німеччина

Твердий горіх

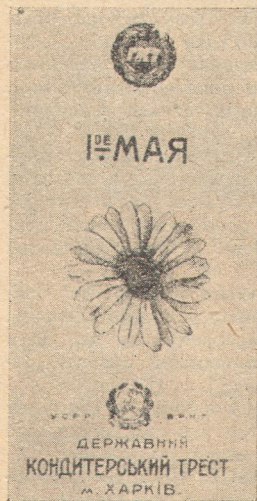
Французька делегація: „Впертий чортяка цей Сноуден“

ПІДСОЛОДЖЕНА КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ

На контроль мас художнє оформлення нашого побуту

„Смак сучасного громадянина формують не знамениті митці минувшини чи сучасности, а насамперед художнє оформлення його побуту“—цілком вірно зауважив дуже видатний теоретик сучасного мистецтва. Отже етикетки краму, вітрини, іграшки, меблі—впливають на споживача й спроможні в той чи той бік скеровувати його смаки.

Речі своїм оформленням впливають на людину, вони мають велику міць ідеологічного впливу й через це їх художнє виконання треба контролювати.

Всесвітня буржуазія, навіть напівдика російська буржуазія чудово розуміла все значіння змілого використання можливостей ідеологічного впливу через обгортку та етикет. вона зуміла розгорнути в них пропаганду цілого світогляду, цілої ідеологічної системи.

Подивіться на в'ї ці малоросійські, кавказькі „восточні“ карамелі, на всі ці сахаринові картини побуту „пейзанів“ з „пей-

Зукерки, так само, як і безалкогольні напої, є один із засобів боротьби з вживанням алкоголю. „4 державна конд. ф.ка кооп. т-ва „Мінвон“ виршила й собі „посприяти“ цій боротьбі. Етикетку можна зрозуміти лише так: „Карамель-то лікерна, але лікер далеко за неї смачніший“

Зу“ (так звала французька буржуазія кольорові вієска зуавів). Він залишає назву й випускає маюнок червоноармійця, витриманий в фарбах... французького національного прапору. Щира подяка від Червоної Армії за „Зу-Зу“!

В країні Рал, де дитина 9-ти років чудово знає, що американський капітал давно вже голодом та горілкою знищив індіців, і вони з бізонами та ведчелами штучно збіраються в заповідниках—Кондтрест випускає

„Педагогічна“ етикетка „Дід мороз“. Правильно, громадяни, принайтники, вивукаймо мого дідка безвірників!

Карамель „Спотикач“ Держкондтресту. Щоб не було непорозуміння: намальовано на цій етикетці не пляшку з спотикачем, а електричну електростанцію. Маюнок електростанції—не п'яний „хохол“ та чорна Галя, а радянське будівництво в інтерпретації „художника“ з

У святі 1-го травня „художник“ Держкондтресту, а за ним, очевидно, й ДКТ вбачає не свято міжнародної пролетарської солідарности, а, очевидно, якесь „свято білої квітки“, що його за старих часів фільнтропічна буржуазія влаштовувала для „бідних сухотних“

ванками“, картини з „моралістикою“, тощо.

Буржуазія прекрасно знала, що для широких кол населення етикет є матеріал агітації, що для дітей картинка в іграшці. Як же використовує радянський кондтрест цю можливість, що дав він нового? Чи наведені етикетки, продукції не старого фабриканта, а Держкондтресту, спромоглися дати радянському споживачеві зразки агітації. На етикетках кондтрест на це не спромігся.

Індійця подано на фоні американського прапору. Індійцеві Держкондтрест не знайшов кращого суцідства. Товариська подяка ДКТ від м-ра Гувера!

Він, з ретельністю, гідною кращого застосування, зберігає, передруковує і розповсюджує старі буржуазні етикетки.

Це він, наш Держкондтрест, підчас боротьби з алкоголізмом „агітує“ „Араком“ та „Мінвон-Лікерною“. Це він проводить національну політику, випускає „спотикача“ та „Українську (досягнення) Запеканку“. Це Кондтрест випускає ідилічних „пейзанів“ на етикетках „Народної“ карамелі.

Але верх політичної свідомості він виявляє у переробці манірного „Зу-

Наші контрольні органи (Окрліт) в силі лише боротися з контрреволюційним етикетом, але щоб створити наш революційний етикет, потрібна увага до цієї справи нашої громадськості, потрібна участь АПВ, парткомів і взагалі органів

Браво, Держкондтресте! „Одним махом сімох побивахом!“ У цій етикетці „художник“ з ДКТ догодив одночасово американській буржуазії, що з призиством ставиться до негрів, і наші антиалкогольні пропаганді

що на... му об... кові... керува... політ... та ідео... ним ви... ням нас... ня. Спра... з етикет... не об... еться... Харк... не в... справ... кетів.

Не... ще, як... чимо... справа... іншим

мами ідеологічного оформлення побуту—фотокартка, реклама, меблі, іграшки. Наспів час звернути на всі ці ниці увагу, створити якусь керівну в цьому напрямі силу.

„Народня“ цукерка з виразно-хохлацькими мотивами

ФАБРИКА

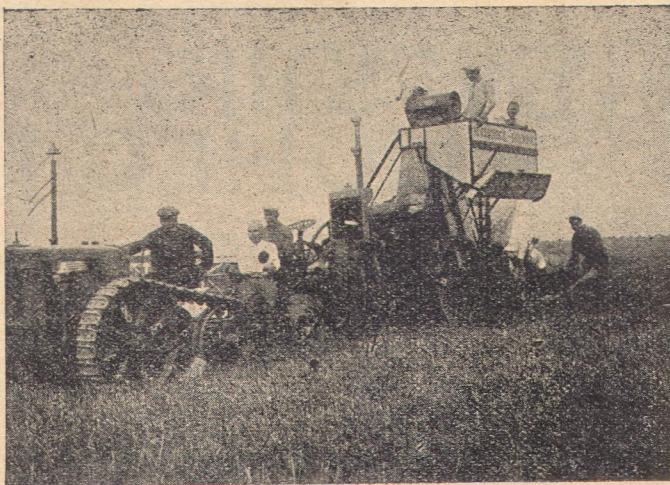
Середина літа. Сонце пече, палить усе навкруги, а легкому вітрові, що хвилює лани жити, не сила принести прохолоду.

І ось на цьому ультратропічному фоні виступає валка косарів, що з ранку до ночі косуть косу, кладучи за собою довгі лінії покосів. Іт залив є, але спочивати ніколи. Сьогодні добра погода і треба працювати, щоб випадковий дощ не звів усієї роботи на нівець.

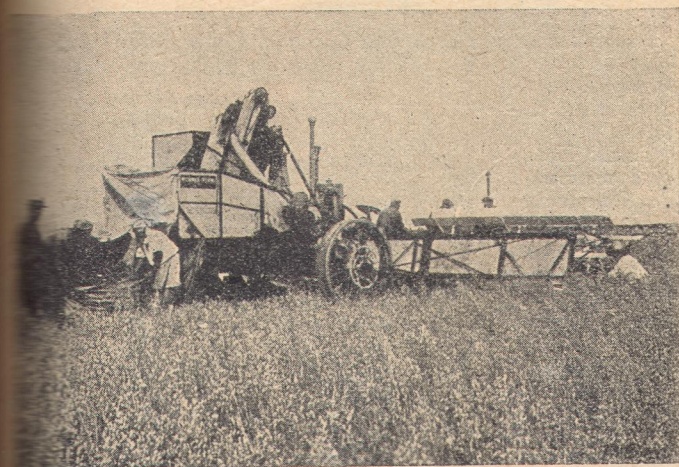
А косарів наздоганяють різальниці. Вправними рухами перетворюють вони покоси в'язують снопи, щоб потім поскладати їх в ряди та полукіпки. І в'язальницька робота не легка—спішно вирвати в природі її "дар", щоб вона його назад не відбила.

Частенько, особливо в дрібніших господарствах, косаря в'язальницею замінюють жалі. Від сходу до заходу нахилені на землі фігури зрізують тверді стебла не завжи гострим серпом і залишають по собі голу стерню з розкиданими по ній сніжками кіп.

В копах лежить хліб деякий час—вистигає, а далі його знімають на драбинясті вози і звозять на тік, щоб скласти

Комбайн перед початком роботи

Комбайн рушив по полю. Праворуч видно різальний апарат, ліворуч—молотарку

на витоги, де він буде забезпечений від зрадливої погоди зможе пролежати деякий час.

Важко працює врожай зібрано. Але це тільки половина роботи. Треба ще його змолотити, очистити, відділити цінне від не менш цінної в господарстві соломи й полови. Та це вже не така спішна робота і частенько, особливо в малих, господарських господарствах, ще пізно восени чи навіть взимку спускають важкі ритмічні удари ціпа по твердому току, вибиваючи зерно з колосся.

Така в коротких рисах картина збору врожаю на куцях хлібороба-кустаря. Попробуйте прикинути, на скільки різних процесів розбита вся ця робота, скільки часу й енергії вимагає кожний процес зокрема, і скільки, нарешті, добра втрачено через те, що достигле зерно легко висипається з колосся і рясно устелює весь шлях від покосу до ціпа. А тим шляхом цей шлях можна скоротити—і саме це є тема нашого розмови.

На зміну прагматичному косареві йде жатка. Спершу лопата—нагрієш лоба, поспішаючи зсувати покоси з машини, а далі й снопов'язалка, що сама в'яже снопи і розкидає їх рівними рядами по полю. А на другому кінці процесу стає молотарка. Збирай снопи і кидай у пащу молотарки, що всипає готове зерно.

Середина тут ще не механізована—зв'язок між жаткою й молотаркою ще кустарий, або принаймні "мануфактурний", що собі всі хиби прагматичних методів господарювання.

Але це триває не довго. Техніка йде вперед, розв'язуючи раз за раз важчі проблеми, і нарешті повстає нова машина, що й молотить, зв'язуючи таким чином до купи крайні

НА ЛАНАХ

процеси збору врожаю. Це комбайн—останнє слово сільсько-господарської техніки.

Воглянемо, як працює ця дивовижна машина. Потужний трактор тягне за собою жатку-молотарку. На ній—ще один мотор, що пускає в рух всю систему механізмів. Зі зрізаних покосів передається елеватором на барабан моло та ки, що вимолочує зерно, витрушує соломі і відкидає солому. Солома й половина залишаються на стерні, а чисте зерно сиплеться на підводи, що йдуть за комбайном.

Всю машину обслуговує три чоловіки. Вони тільки керують роботою комбайна, а вся праця виконується механічно. Отже комбайна можна без перебіль-

шення назвати пересувною фабрикою, що сама хочить за сировиною і в заміну дає готову продукцію.

Робота йде настільки хутким темпом, що підводи не встигають відвозити вимолочений хліб. Звідси—величезна економія часу й роботої сили, що має першорядну вагу в гарячу пору жнив.

Скорочуючи цикл роботи комбайн дає ще одну вигоду: він зменшує кількість зерна, що розтрушується під час збору, від чотирьох до п'яти разів проти інших засобів збирання врожаю, зводячи цю цифру до чотирьох процентів.

Але поруч з цим в комбайна ще деякі хиби, що мають своє коріння в капіталістичних методах виробництва. Головна з них—це те, що комбайн розкидає по полю полови разом з насінням бур'янів, засмічуючи цим самим поля. А тимчасом половина в наших умовах теж цінний продукт і пускати її на вітер не слід.

Досвідна с.-г. станція в Олексіївці (під Харковом), що силами студентів Харківського Сільсько-господарського інституту вивчала цього року роботу першого комбайна в умовах Харківщини, визнала, що ця машина відіграє на наших ланах чималу роль, як могутній чинник, що підніме сільське господарство на вищу ступінь.

Комбайн народився в Америці Відкіля його й привезено до нас разом з його назвою (комбайн—комбінація). Але своїм змістом, своєю роллю в індустріалізації сільського господарства він повинен стати машиною нашою, радянською. Його треба тільки удосконалити відповідно до наших умов, відповідно до потреб наших зернових фабрик, комун і радгоспів і тоді він стане саме тою машиною, що нам тепер потрібна.

Перетворити всі родючі поля в велетенський сільсько-господарський комбінат—ось наша мета і комбайн, ця фабрика для збору врожаю,—це саме та машина, що проти неї не встоїть жатка-хлібороб. Раніш чи пізніш він буде примушений покинути свій клаптик землі та йти в комуну чи колектив—на зернову фабрику, збільшуючи цим самим соціалістичний сектор сільського господарства.

А. Турський

Скошений і вимолочений хліб висипають на рядно

ПО БУРЯТО-МОНГОЛІЇ

Нарис і малюнки М. Щегасва

По диких степах Забайкалля

385.479 кв. кам. з 487.000 мешканців ввійшло до складу Бурято-Монгольської Республіки. Половина населення—буряти, нарід споріднений з монголами, що говорить однією з ними мовою і несе ще на своїй шії одну з ними релігію—ламаїзм. Столиця у бурятів—місто Верхнеудинське. Тут і адміністративний, і економічний і освітній центр.

Тов. Доржієв—голова Раднаркому

не тямить говорити руською мовою та його духовний проводир—лама. Тепер тут, як і скрізь, горячкове будівництво, національне відродження. Робота тут тяжча, як будь де: і віддалення від Союзного центру, і близькість Хіні, і розкиданість селищ, і відсутність шляхів... А втім, не зважаючи ні на що, будуються й відбудовуються. Є вже бурятські сільгоспкомуні, будують шляхи, організують правильне мисливство, рибне господарство тощо.

Тов. Доржієв ще молодий голова бурятського Раднаркому. Сам бурят. Лице міцно висічене й скуласте. В монгольському розрізі очей—жива незламна воля. В розмові—п'ятирічний плян,

школи, з'їзди, медодопомога та... соболичий розплідник. Останнє тут важливе, дуже важливе. Це—валюта. Буде соболь, буде і в Бурятії всього досить. Мені він говорить:

— В дацани *) до лам**) не бійтесь їхати, вони у нас смиріли. Тільки не записуйте у лам нічого, а малювати можна. Записів вони бояться. Подумають, що фінінспектор, що податку накинуть, а зариси для них не страшні,—після зйомок картини „Нещадок Чингіс-хана“ вони звикли до всього. Розпитую про охорону дацанів, як пам'яток мистецтва. Тов. Доржієв відповідає:

— Турбуватися не доводиться, лами й самі стережуть дацани, а проте наш Буручком також вивчає й охороняє цінності монгольського мистецтва і цього літа надіслав у дацани наукову експедицію.

Буручком

Старий, досить незграбний будинок. Скрипучими сходками сходжу на другий поверх. Тут і міститься центр усієї наукової думки Бурято-Монгольської Республіки.

Тиша. Низка кімнат простих і білих. По стінах—шахи з книжками. В простінках портрети бурятських вчених і картини молодих сучасних бурятських малярів.

Тов. Батор Бадринов, бібліотекар Буручкому, став мені розповідати, як крихта по крихті, маленькими шматочками збирається й вивчається нині історична минувшина бурятського народу. В Буручкомі є секції: економічна, історико-етнологічна, лінгвістична та мистецтва.

— Тепер перед нами стоїть велика робота з організації абетки,—говорить тов. Батор Бадринов.—бачите ось нашу грамоту, наші книги, їх писали монгольські вчені та лами, знаки мудрі й важкі. Грамота—це була доля переважно духовництва, а ми хочемо, щоб усі стали письменні і це дуже тяжко у нас. Тяжко. Ось монгольський вчений співробітник Санжі Мі-туб. Він у нас розбирав старі книги та рукописи.

Санжі Мі-туб всміхається і вклоняється як особливим європейським привітанням. Вклоняється Тиснемо руку один одному... а говорити між собою можемо. Мені на допомогу приходить малюнок. Я маю в блок-ноті схематичну картину Байкалу, Бурятії та Монголії, і мигами прошу відзначити, звідки він Санжі Мі-туб бере олівця, ставить на рисункові дощечок і папше по-монгольському: Улан-Батор.

Від бібліотекаря він довідується, що я малюю, веде показувати картину, написану ламою. Вона дивовижна технією та якимсь запутаним змістом за складною міфологією. Ні біса не розумію в усіх цих десятках пик богів та героїв.

Комсомолки—бурятки

Організація Червоного Хреста

Юрта медичної допомоги

*) Дацан—монастир.

**) Лама—чернець.

Читають листа. З першого погляду здається, що бурят (ліворуч) сам автор нариса худ. М. Щеглов, але ж це тільки здається. Насправді ж за творчістю В. Хенкіна, М. Щеглов зовсім не подібний на бурята, але ж усі буряти подібні на нього

тому люб'язно шанували в Буручкомі легендами та казками з далекої минувшини Бурятії.

Бурвидав

Лами кожну сторінку своїх святих книг цілком вирізують з дерев'яних дощечок і пишуть рік-у рік все ту саму вісентіницю про походження та чудеса титанів своїх небожителів. Тираж цих видань щороку падає.

От зовсім інша справа у Бурвидава, йому вручно вирізувати на дощечках по буквах книги з сільського господарства та з скотарства,

В хінській ідальні

Тун Шін-хо сидить на карачках, як сидить більшість хінців, перед Тіп Шу-лі. Тун Шін-хо негolosно читає. Тіп Шу-лі зідхає та втирає кулаком слізливі очі. Лист, очевидно, невеселий, бо, далеко ще до середини листа, Ян-Юн, господар ідальні, зупинив грамофон, що крутив хрипким голосом платівку якогось хінського маршу. Мухи кінчали життя самогубством у тарілці з юшкою. Тішу порушувало тільки читання.

В ідальні десятка з півтора хінців. Коли закінчилося читання, заговорили всі разом. Очевидно, торкнулися великого й гострого питання. Розмова переходила в крики та суперечки. Мені вже був час іти, але цікаво було довідатися, кінець-кінцем про причину такого збентеження. Очевидно, що зачепили щось таке, що всіх хвилювало. Чутно було ймення Леніна, Суна, Чан Кай-ші.

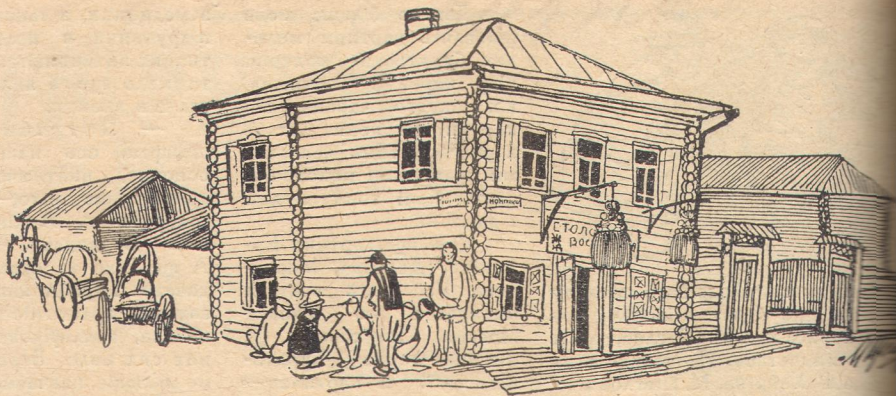
В Буручкомі — бібліотекар т. Федотов та вчений-співробітник з Монголії тов. Санжі Мі-туб

Бурят-Монгольська преса; згоріла — тов. Арджин, завіда-тель Бурвидаву

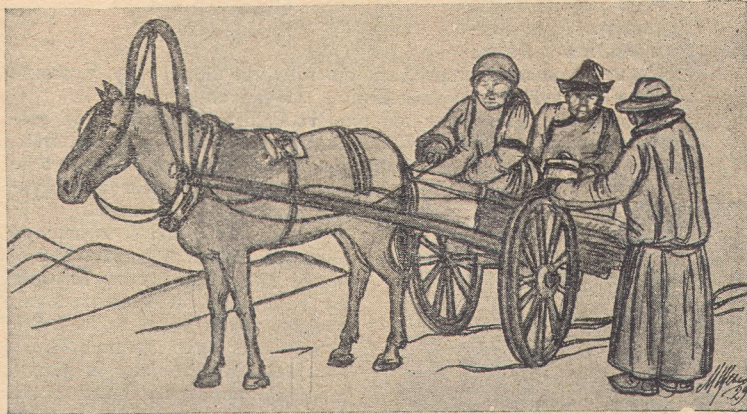
Я спитав у господаря, що говорив ламаною руською мовою: „В чому справа?“ І на відповідь—„Шибка твудна ласказать“ проге якось потроху довідуся.

Лист на адресу Тіп Шу-лі. Це лист із Хіни. Пише брав. Пише про те, що доужина Тіп Шу-лі вже зовсім готова їхати з сином до Тіп Шу-лі і що жде тільки одержання грошей, що їх Тіп Шу-лі надіслав через певну людину і що „она ошінь, ошінь скучіль об Тіп Шу-лі“.

І все це було б добре, і Тіп Шу-лі справді передав певною людиною інший вірний людині гроші, але тепер Чан-Кай-ші та інші гечерали, не подумавши про бідного Тіп Шу-лі, почали всю цю дурну історію з ХСЗ, а вірну людину, що чомусь дуже вже часто переїжджала туди-сюди кордон—же заарештовано і кордон закритий. Була туг також палка розмова про те, що коли б були живі і Ленін і Сун, то вони б уже напевно домовилися про те, як жити добрим сусідам і як з учини

Хінська Ідальня у Верхнеудинську

З улуса до міста

й швидше можна було б прийти до Тіп Шу-лі, робітника з заводу—його дружині з сином.

Лами

— Пандідо-камбо-лама *) нездужав, він хорий і нікого не може бачити,—так сказав мені ширетуй **) дацана, оточений цілим почетом ховарахів ***).

— Власне кажучи, він, себто пандідо-камбо-лама, не такий уже слабкий,—говорить далі ширетуй.—Він може все бачити, він

Лама

усе добре бачить, але після останнього диспуту в Верхнеудинському, після жаклих слів бурятських безвірників, і нарешті після жакливої кінокартини „Нащадок Чингіс-хана“ у нього взагалі якось ослабив зір на все художнє, адже ж мандрівець теж фотографує картини.

Мені довелося докласти чимало зусиль, щоб заповнити шановного ширетуй, що я не кіно-фотограф, що я тільки малюю і хочу попозахоплюватися чудесною різьбою та позолотою на дереві в

дацані і помилюватися з орнаментів, а також з пошаною тільки одним оком кинути на святую церемонію.

Два ховарахи, що їм все ж, очевидно, не було ще законних 18-х років для їхнього чину—стояли коло мене. Уряд забороняє ламам наворотати на свій святий шлях молодняк—під-

*) Пандідо-камбо-лама—голова лам у Бурят-Монголії.

) Ширетуй—настоятель монастиря. *) Ховарах—учень.

літків, молодших 18 років. Але по диких степах Бурят-Монголії літочислення відзначається великою неточністю і оплутують своїми тенетами підлітків.

Косооки ховарахи вже зазирали в мій альбом, а чивши на малюнку тов. Держієва, голову Раднаркомом зом залопотали щось ширетую. Розчинилися ворога дацан і святого-святих його. Години проведені в ньому, по годинам, проведеним денебудь у заповіднику.

Як дивовижні звірі лами ходять, перебирають чотирьох і подзвонюють дзвіночками. Скалять своїй без того величезні очі і ховають у них зілість безмежну, зілість до радянського. Але по східному звичливі і ніби охоче відають на всі запитання. Нещодавно тут уже були із Бурчкому, вже замалювали та зфотографували багато чого. Гусино-озерський дацан найбільший. Тут школа бурятської медицини, школа філософії, символіки та лавастіки. Лисий, зморщений старий гриб цвіт-лама (відагель шко і філософії) гл бокодумно сказав:

— Великий Булда вчив: спокійно ставитися до всього, що з тобою трапляється, глибокодумно споглядати звичини і нечепливо чекати вирішення небесних сил.

Сказав і зупинив пильний погляд на горбах, що за кордон, а молодий ховарах сіпнув мене за рукав і, прошептавши лукаво всміхаючись, ламаною мовою запитав:

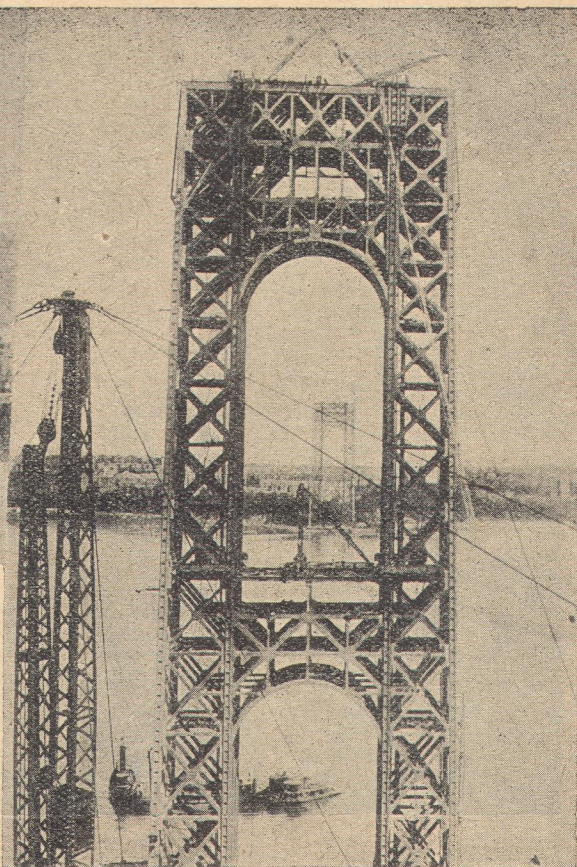
— Чи далеко до Москви та головного устькомолу?

Лами в дацані

Вступ французької буржуазії та її прихвостнів—соціал-демократів на Робітниче-Селянський Банк у Парижі відбитс. Вкладчики-трудящі зобов'ялися не лиш не забирати своїх вкладів, але й вносити нові. Через це був примушений взяти назад свою постанову про ліквідацію банку та призначення ліквід. комісії. На фоті—вкладчики банку підчас тресу.

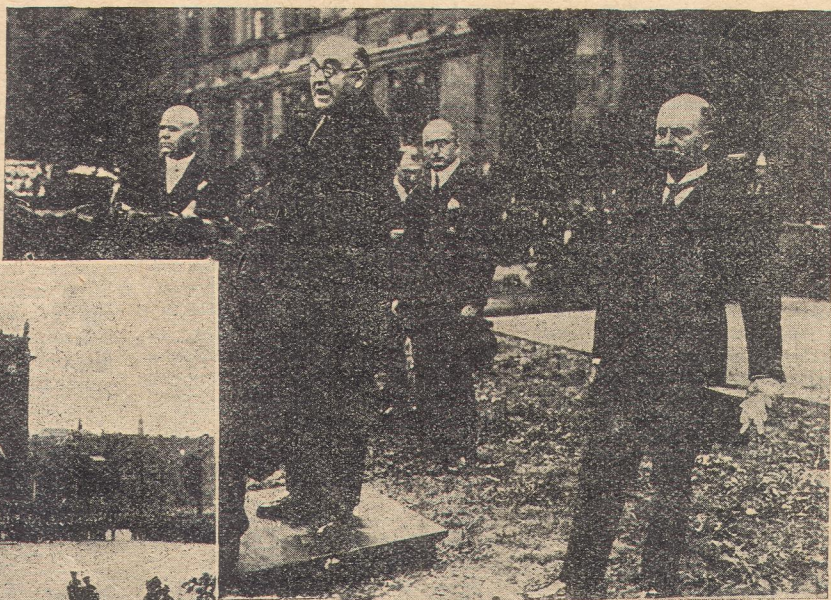
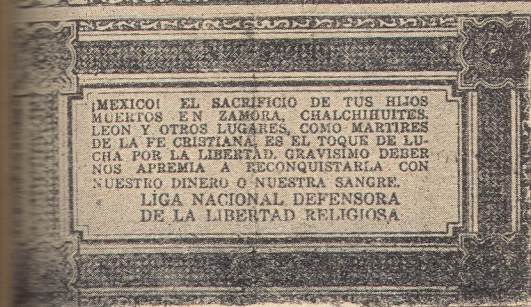

Через ріку Гудзон поблизу Нью-Йорку будують новий висний міст, що буде найбільшим у світі спорудженням цього типу. На фоті—височенні вежі цього моста, що піднімаються на 210 метрів над поверхнею води.

Мексиканські попи знову наступають

Реакція в Мексиці настільки зміцнилася, що переможе не в свій час католицьке духовництво знову почало боротьбу за відвоювання страчених позицій. Ліворуч подаємо два документи, що ілюструють цю боротьбу. Це квитанція на одержання одного долара для „фонду завоювання свободи“ та відозва „національної ліги захисту релігійної свободи“ до овець христового стада.

Зворушливе єднання німецької соціал-демократії з поліцією Берліна

Одним з найурочистіших моментів підчас святкування дня німецької конституції була парада соціал-демократичної поліції. Парада відбувалася перед королівським палацом і в ній взяв участь весь поліцейський гарнізон Берліна (фото ліворуч). Поліцаїв вітали палкими промовами пруський міністр-президент Гржевінський та начальник берлінської поліції, кат робітників Цергібель (горішнє фото)

ВЕЛИКИЙ ПЕРЕЛІТ „СТРАНЫ СОВЕТОВ“

В кінці минулого місяця радянський аероплан „Страна Советов“ вдало вилетів у далекий рейс з Москви через Сибір і Тихий океан до Нью-Йорку. Першу частину подорожі вже закінчено: аероплан пролетів весь Сибір і зупинився на декілька днів у Хабаровському.

На наших фотах—тов. Шестаков, пілот „Страны Советов“ і посадка на аероплан перед відлітом.

НА „ІНДІАН-СТРІТ“

М. Трублаїні

У корабельному журналі льодорізу „Ф. Лідтке“ од 5 травня 1929 року записано так:..... 22 години 23 хвилини. Проїшли по обидва борти два вітрильники.

Сьогодні,—майже через два місяці після дати того запису,—коли я затуляю очі й пригадую той пам'ятний вечір на „Індіан-Стріт“,—так зветься морський шлях через Індійський океан до берегів Індостану,—у моїх вухах згучить жахливий зойк, нечуваний ніколи доти, зойк невідомих людей, гучний вигук невідомою мовою, своєю інтонацією зрозумілий людям усіх мов.

Того дня „Лідтке“ був у чотирьохстах милях од Адену і лише виходив з Аденської затоки. Десять праворуч од нашого шляху лежали острови Сокотра, Абд-аль-Курі та Бротнес. Вони захищали нас од мусонів, що на нашу думку вже мусіли легенько задувати в океані. Свіжий, майже супротивний вітрець легко північ хвилі океану і гнав їх на північ-схід.

Останню вахту з двадцяти до двадцяти чотирьох стояли ми. Вахтенний штурман Юрко Іванович, стомлений ходить од телеграфа до телеграфа, сперся на планшер капітанського мостика і задумливо, спокійно дивиться в темний обрій, ледве-ледве освітлений зорями. Стерновий Антін час од часу швидко крутив штурвальне колесо, коли курсова риска компасу утікала од курсу праворуч й ліворуч. Троє: Митя, Сашко та я, примостившись на чардакові біля штурвала, сиділи долі й одтулюючи один із спідніх лихтарів плеши сплесь і „потравлювали“ *).

Лідтке легенько покачувало з борту на борт і кренометр показує 5—6.

Збігши по трапах на спардек, обережно переступаючи через сонних моряків, що спали на палубі, я дібрався до лага. Фосфоричні блики моря зникли, коли я повернув вклучателя і „летючка“ ** освітила циферблат лага. Як тільки прозвучали дві склянки, я одмірив милі з десятима і записавши у журналі шлях, температуру, вітер, небо і море, повернувся до товаришів.

Саме в цей момент Митя дійшов до середини свого оповідання про надзвичайний випадок в історії партизанщини; раптом почули вигук Юрка Івановича:

— На штурвалі бути наготові!

Раніш ніж стерновий встиг відповісти:—Єсть,—ми вже вийшли з планшеру.

В кількох сот футах од носу „Лідтке“ миготів вогник вітрильника. В темряві виступали його обриси й було зрозуміло, що вітром гнало човна прямо під форштвень льодорізу.

— Ліворуч стерно!

— Єсть!—і штурвальне колесо швидко почало йти ліворуч.

— Ще ліворуч!

— Єсть!

— Досить!

З вітрильника долітав жахливий зойк. В той же момент угадали велику вітрильну шлюпку, що пройшла не більше, ніж в шости футах од нашого правого борту. Здавалось чудом, що шлюпка не попала під льодоріз. Юрко Іванович, неймовірно стиснувши щелепи, перегнувся через планшер і раз за раз подавав накази стерновому. В цей момент „Лідтке“ йшов на курсі праворуч, робить дванадцять миль на годину і з шлюпки не виваляється під могутні гвинти, то все обійшлося щасливо. Руки стернового прикипили до штурвала, а очі впилися у курсову риску.

Люди в шлюпці кричали про щось нам незрозуміле.

Вмить їх пронесло повз нас, крик і зойк залишилися в кормі.

Але враз спереду знов мигнув вогник і відтіля почулися нові вигуки.

Знов команда:

— Ліворуч стерно!

Але тепер новий вітрильник очевидно хотів обминуть з лівого борту.

Вахтенний не розгубився, команда „праворуч стерно“ і щасливо розминулись з новою шлюпкою на відстані більше, ніж в шости футах. З цієї шлюпки теж щось кричали і в тому крику перемішувався із зойком.

За хвилину на мості був капітан. Усе судно сполошило. Внизу йшла дискусія: відкіля шлюпки? Але вважаючи на те, що до ближчого берега було не далі як сто миль, а попутний вітер швидко гнав вітрильники в напрямку берега і тому, що останніми днями нічого не було чути про шторми, а головне, що шлюпок не махали вогнем—гасло про допомогу—капітан рішив не зупиняти пароплаву.

* На морському жаргоні „травити“ означає розповідати небувалі пригоди (вживається також замість сухоподільного „іхати в ригу“), має також низку інших значінь.

** Летючка—переносна електрична лампочка.

Після того мене поставлено з правого борту слідкувати за обрієм. У вухах ще довго брели зойк, фосфоричні блиски моря видавались новими вогняними вітрильниками.

— Юрку Івановичу. Може ці шапки бідують у морі? Чого ж вони прямо на нас ішли?

— На абордаж брати хотіли!—уже шуткує заспокоєний Юрко Іванович.

— Коли б навіть так, як ви думаєте,—додає Юрко Іванович,—то й те невелика біда. Завтра вони будуть біля берегів. Але вважаючи на їх розміри та на те, що вони не подавали жодного гасла про допомогу, можете бути спокійним.

Цей випадок дав багато тем для розмов протягом перших днів нашого подорожування океаном. Але скоро дві основні теми: спека і майбутній берег відтиснули ті теми на задній план.

Один за одним змінювались дні й кожен день ми все ближче й ближче наближались до екватора. Дні були схожі один на одного більше, ніж близнюки. Температура вперто тримала жорстке срібно високо над тридцятиградсною рисою термометра, після полудня сонце світило з півночі, голі люде ховались під тента або вистоявали чи вилежували годинами під струменем дощової води, що її безперервно викидав шланг на чардак. Кочегари стомлені до неймовірного скаженою працею й охоплені ностальгією цілими днями спали або сварились, нудьгували пасажери й лише старі матроси та штурмани байдуже ставились до спеки, своєчасно виходили на вахту, цілі дні заповнювали жимись безперервними турботами й лише ввечері, вільні від вахти, вели безперервні розмови, згадуючи минулі рейси і пригоди та за звичкою неймовірно "травляючи".

Якось влаштували аврал і вся палубна команда разом з машинною та пасажиром допомогли кочегарам пересипати вугілля з трюма у вугільну яму.

Днів за два потім спостерігали затьмарення сонця, нагортавши перед тим зашпаленого скла. Це також дало нову тему для розмов. Це було те саме затьмарення, що його хотіли спостерігати наші вчені на Суматрі, де воно було видне повсюди. Як відомо, голандська влада відмовила нашим вченим дозволу на в'їзд до Суматри.

Наш метеоролог Казімір Романович довго слідкував за затьмаренням сонцем, зробив кілька фот, зробив цілу низку спостережень і був страшенно радий, що протягом всього часу затьмарення жодна хмарка не наблизилась до сонця.

— Якщо сьогодні на Суматрі, в цей момент,—звернувся він до геофізика Самійленка, що теж закінчував якісь вирахування,—хмари заховали сонце од чортових буржуй і вони нічого не бачили—ставлю у Москві всім святам по свічці.

— А мені що поставиш?—відповідав Самійленко.

Наші наукові робітники працювали чимало. Казімір Романович та Самійленко день і ніч що дві-три години вимірювали вітер, температуру повітря, води й ще чогось там, електропровідність повітря, вплив температури на поверхню людського тіла, робили аналіз води і закупорювали в пляшки зразки води певної широти та довготи.

Біолог Багров безперервно морочився зі своїм планктоном, вилловлюючи забортну воду й пропустивши її через центрофугу брався за мікроскоп. Якось поночі на його прохання було зупинено пароплава і тут серед Індійського океану "Лідтке" робив маневри наче на учобі, таскаючи сачки Багрова то взад то вперед з різними хуткостями. Улов був надзвичайно багатий. Багров запевняв, що спіймано силу цікавих мікроорганізмів, але нас цікавила лише якась оригінальна, майже цілком прозора риба.

Проходили повз Цейлон. Вахтенні другої зміни запевняли, що бачуть береги, а хтось з матросів навіть будівлі.

Я довго дививсь у бінокль, але не бачив нічого, крім хмарної смужки над бірюзовим обрієм та диму пароплаву, захованого за обрієм: його очевидно наздоганяв "Лідтке". Після цього довелося лише заявити, що у бінокль мені вдалось побачити цейлонських слонів, якими перевозять цибки цейлонського чаю.

До Сабанга ще залишилось кілька днів. Спека спадала, але по ночах почались грози. З вечера небо заволокло хмарами, вітер посилювався до 3-4 балів, а раз навіть до 8. Такої ночі блискавки раз-у-раз освітлювали океан і бувало видно, як окремі з них вертикальною пружинною лінією подали десь за обрієм.

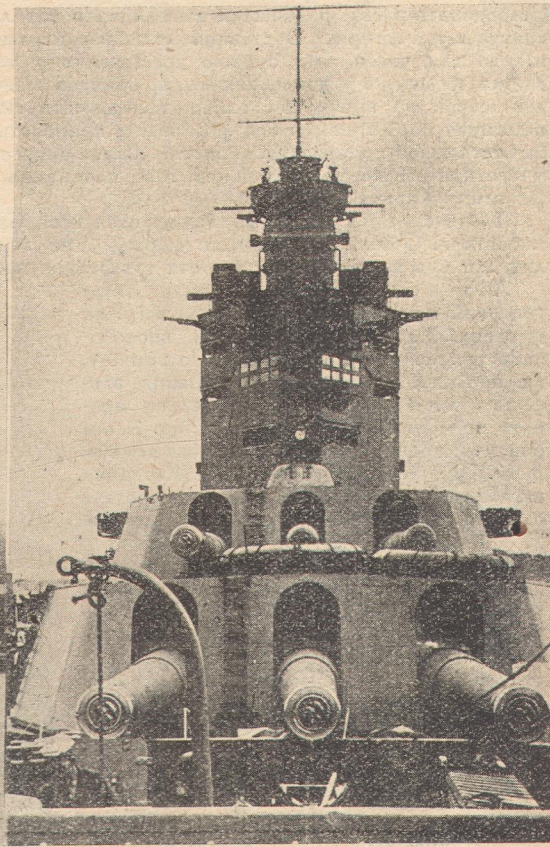
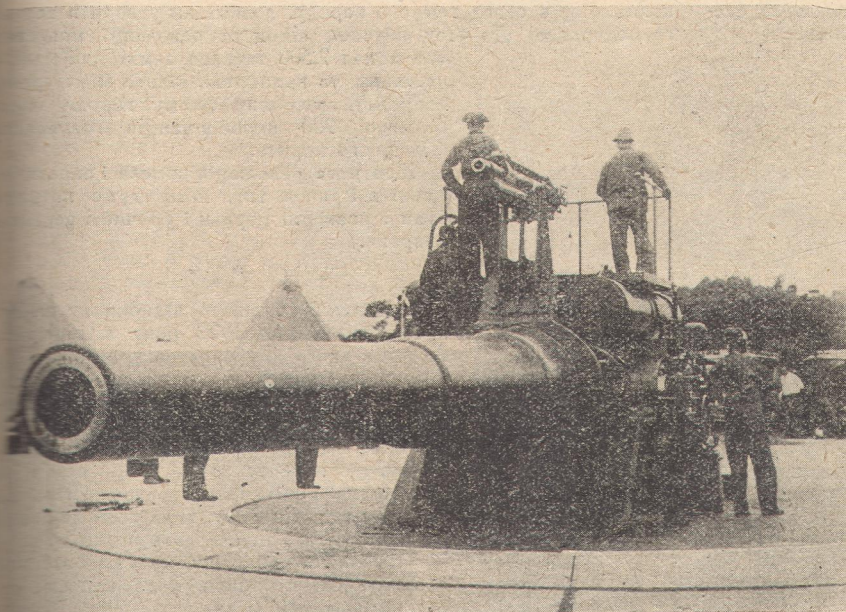
Такими ночами, коли рвачкий вітер починав рвати тенти, натягнуті над палубами ще за дня, а судно здвигувалося од його поривів, у матроському кубрику звучало:

— Полундра! Наверх до тентів.

Люди в трусах вибігали нагору, закривали люки й одна-товлювали тенти, скатували їх і принайтовлювали скатки, щоб їх не позривало. Другого дня, коли сонце пекло неймовірно, матроси пригадували з насолодою, як прохолоджувались вночі голі під дощем та вітром.

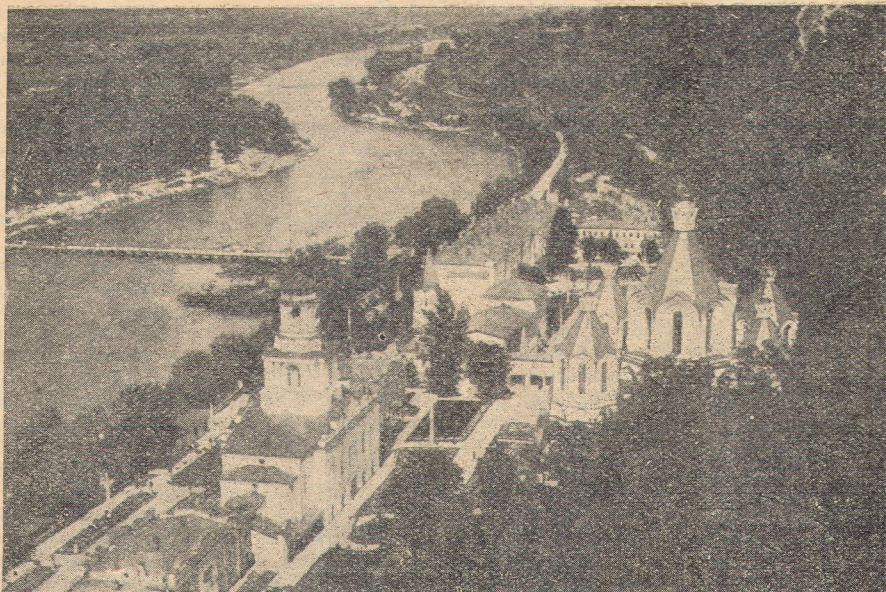
ПАКТ КЕЛЛОГА НА ПРАКТИЦІ ІМПЕРІАЛІСТІВ

Ми переживаємо епоху незчисленних мирних конференцій, проєктів роззброєння, гарантійних угод, пактів то що. Виглядало б, що озброєння повинні б зменшитися, або принаймні зупинитися на одному рівні. Але практика показує протилежне явище: імперіалісти гарячково озброюються, що яскраво ілюструють і подані тут фота

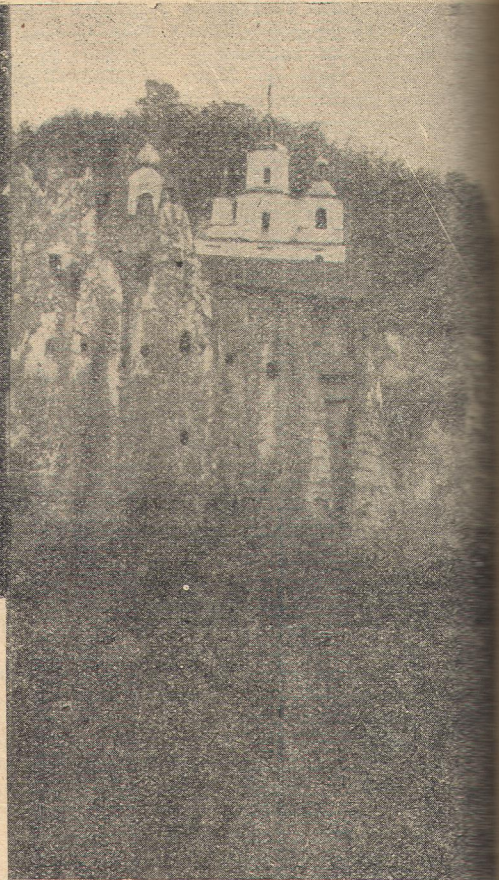

Нова 12-дюймова гармата для "берегової охорони" на останніх морських маневрах у Нью-Джерсей (ПАСШ) Кожний набій для цієї гармати коштує 600 доларів, так що "охорона" обійдеться американськ. капіталові не дешево

Гармати на англійському пароплаві "Родней", що його буде відкрито для огляду публіки підчас морського тижня в Плімуті

Загальний вигляд Артемівського будинку відпочинку над Дінцем. Праворуч — червоний прапор на кол. монастирській церкві

НЕ МОНАСТІР, А БУДИНОК ВІДПОЧИНКУ

Нарис М. Мар'янова

Комбінація таких трьох природних чинників, як річка, ліс та крейдові скелі створила виключно свою мальовничість місцевість на межі теперішньої Ізюмщини та Донбасу.

Ця місцевість має свою багатовічну історію. З XIII століття недосяжні крейдові скелі стають за притулок втікачам-злочинцям на стародавній Русі. Тут же знайшли захист і ченці Києво-Печерської Лаври, що тікали по розгромі Києва татарами. Стародавньо-руські розбишаки завжди мали нахил до пізнього каяття в монастирях. Обставини склалися надзвичайно сприятливо для цього. Під орудою досвідчених у таких справах Крейдяні скелі, за прикладом Києва, перерізають сіткою печер і підземних коридорів. Втікач-розбишаки приносять награбовані багатства, щоб прикрасити монастир. Слава нового Успенського монастиря все зростає і донецькі гори починають прозиватися „Снягими Горами“.

Правитель Русі охоче сприяв розвитку Святогорського монастиря. Обнесений валом, як фортеця, на недосяжних скелях, він був за міцну опору проти татарських наскоків.

Лише після завоювання Криму Святогорський монастир вгравач свою вагу, як фортеця. Мальовнича місцевість вполюбалася фаворитові Катерини II Потьомкіну, що проїжджав Дінцем. „Найясніший альфонс в листі до своєї благодітельки просить подарувати йому цю дачу, що її він описує яскравими фарбами і вживає земним раєм. Щедра до своїх коханців Катерина вволила проання Потьомкіна і передала в його володіння монастирські добра: 27.000 тис. дес. землі та лісу і в додаток 2000 душ селян. В архівах Потьомкіна зберігся лист Катерини з цього приводу: „Друже мій любий, князю Григорію Олександровичу! Давши тобі рай земний, як ти вживаєш цю дачу, що ти в мене просив, прошу тебе, коли надумаєшся знову її продати, — переважно мені її продати.“

Потьомкін кріпко тут осівся, поставив палац. А проте монастирські ченці, що відріклися світової суєти, не могли помиритися з думкою, що вони у підвальному становищі, а головне — з відібранням у них земель. Між монастирем та Потьомкіном зайшла глуха боротьба. „Освічений вольтер'янець“, за якого вважав себе Потьомкін, звертається за допомогою до Катерини.

„Матусю Катерино, пише він 1777 р., — закрий ти це поганське капище, воно мені не дає спокою“.

Цього,

виявляється,

було досить,

щоб монастир був закритий і Успенську церкву обернули в приходську церкву Потьомкіна.

Характерно, що солідний дореволюційний словник видавця Брокгауза і Ефрона вважає за дату закриття монастиря 1768 р., а за причину цього називає морову язву, що тоді лютувала і тоді через це „монастир спустів і був закритий“...

Тільки в 1844 р. правнучка „найяснішого“ по матері Тетяна Борисівна Потьомкіна, бажаючи відкупити „гріх“ свого прадіда, порушила перед синодом клопотання про те, щоб „капище“ знову було відкрите, і монастир відновлений.

З цього часу почався розквіт Святогорського монастиря. Тамничі присмерки крейдяних печер і мальовнича місцевість притягали до нього десятки тисяч набожних. Його прибутки від великих внесків „на прикрашання“ до копійчаних карбованців зборів серед темного народу, дозволили утворити велике господарство. До часу світової війни та революції монастир мав понад 2.500 тис. дес. землі, два млини, цегельню та вапнярню, кілька майстерень, крамницю, молочно-ферму, городи тощо. Близько 900 неробів-ченців годувалися біля цього корита.

Жовтнева революція вимела і паразитів монахів і також тих, кому дуже потрібні були і розкішні церкви і урочисті церковні одправи.

* *

Невеликий будинок відпочинку на 20 ліжок, що виник 1922 року з ініціативи Артемівського Губсоцстраху в спустілому приміщенні кол. Святогорського монастиря — розрісся тепер на величезний культурний профілактичний заклад. Тепер це перший всеукраїнський будинок відпочинку, що перепускає за літній сезон понад 10 тис. робітників, переважно гірників та металістів Донбасу. Нові господарі замінили колишнє монастирське подвір'я.

Прекрасно обладнований, з власною електричною станцією, водолікарнею, достатнім штатом лікарів та обслуговуючим персоналом цей будинок відпочинку став одним із яскравих зразків культурного зросту нашої країни.

Тільки згадаєш — це ще колишні монастирські будівлі, але придивіться ближче і ви побачите зміну. На шпильках бань за-

Пам'ятник Артемові в Артемівських горах

хрестів—мають по вітру червоні прапори. Коло входу—хартарська лампа—символ праці. Над колишнім собором—величезний плакат: „Мистецтво—трудівникам“. Там тепер театр, періодично гасюють різні трупи.

І—нби вінчаючи собою насталу переміну, на найближчій горі стоїть велет—Артем.

Про цей пам'ятник варто б поговорити окремо. Перш за все—здалий досвід, що його до цього часу застосовували лише хордоном,—ставити пам'ятники не в містах, а серед природи, що траса додає чар людському мистецтву. Пам'ятник Артемові—високий на 10 людських зростів, на крейдяній горі, над річкою, серед дерев, що ледве досягають краю постаменту,—справляє незабутнє вражіння сили, певності і прагнення до перемоги...

* * *

Про монастир селяни старожителі говорять надзвичайно мало, але виразно:

— Пузо відрощували, що про них говорити...
До будинку ставлення зовсім інше. Та воно й не дивно. Церкву будинку над довколишніми селами полягає в реаль-

ній культурній і технічній допомозі. Весняної засівної кампанії при будинку відпочинку організували, наприклад, ремонт сільських машин та реманенту, бідності давали коней тощо. Під уборчу кампанію поміг також доброшеф. Купив жатку, організував червоні токи для безплатного обмолоту зерна бідності, родинам червоноармійців. В ще ширшому масштабі накреслено організувати допомогу селу на осінь.

Говорячи про політичне значіння будинку відпочинку, не можна не відзначити того вражіння, що його він справляє на всіх, хто там побував. Серед численних захоплених думок про буд-к відпочинку, записаних у книгу записів, вирізняються записи чужоземних робітничих делегатів. Ось що записала, наприклад, друга делегація німецьких робітників:

„... Російський робітник пішов вірним шляхом, якщо він із місць, де раніш дурманили робітників, організував місця культури й відпочинку... Делегація обіцяє своїм братам у праці переказати в Німеччині все, що вона бачила і сподівається в недалекому майбутньому зробити в Німеччині такі ж прекрасні місця відпочинку для робітників...“

Колишній монастир—нині велетенський будинок відпочинку.

І. Маловічно

ТОВАРИШАМ

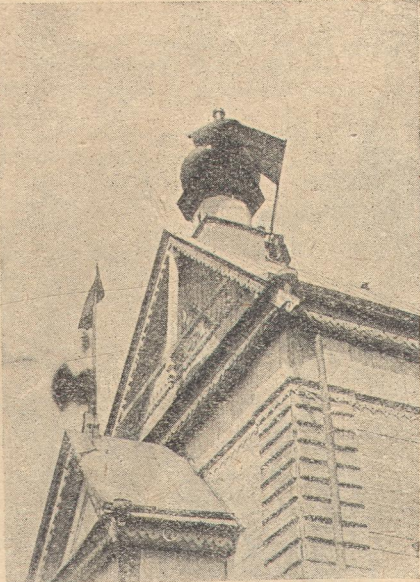
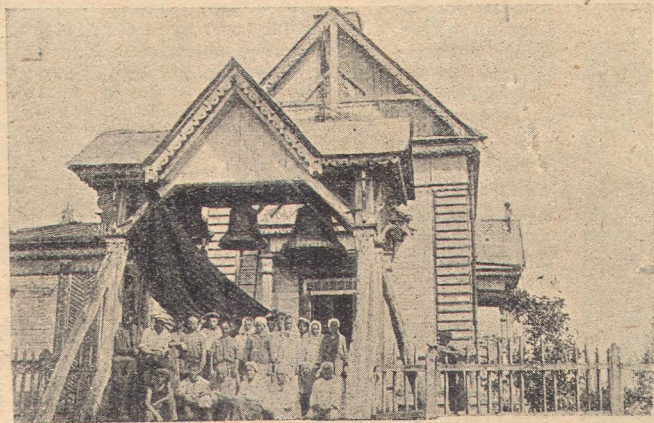
Приходьте, приходьте,
треба з дужками
в маси
переживань нових біном,
треба лоскотати
металевими стружками
прополоскані
вином.
Життями.
Цементовим розплющенням,
багато доріг і ям.
Сьогодні владати
в прірву недуг чи нам?
—Зу конструкцію
рядків я.
Не прілі
і не вколисані
рами днів
розіпнемо дим.
Я почуюю,
що вже й за кулісами
Змагаюсь і сперечаюсь

Ре один.
Зможемо
Рухом і поглядом
кожним ми
зтупити леза багнетних
щетин.
І в майбутньому
нас зроблять тотожним
спільне бажання
і єдність мети
Вірю в товаришів,
в тверду спокійність очей,
бо ж недаремно
я поет
і сурмач.
Я вірю
в механізований виріб річей,
І в точність
механіки передач.
Нема біографій,
нема героїв,

Загадкових смертей
і власних яхт.
Тільки серця легять
смертельні набой
прокладаючи колективу
шлях.
Ціни товариський
салют!
Іде боротьба
не одним ним.
Хай буде цінніше
закордонних валют
товариська,
поведінка
людини.
Хто через любов
і ревність,
товаришеві свиню
підклав,
будь певним!
—ти вийшов
із наших лав!

ПАДУТЬ ПОПІВ-СЬКІ ФОРТЕЦІ

Село переживає тепер боротьбу. По один фронті стоять молоді, що боряться за новий фронт організації нового збудованого на соціалістичних засадах. Сили всь час зростають і раніш чи пізніш зупинити заперклого ворога змести його з лиця української землі. А ворог час вступав, криється в кутках і намагається

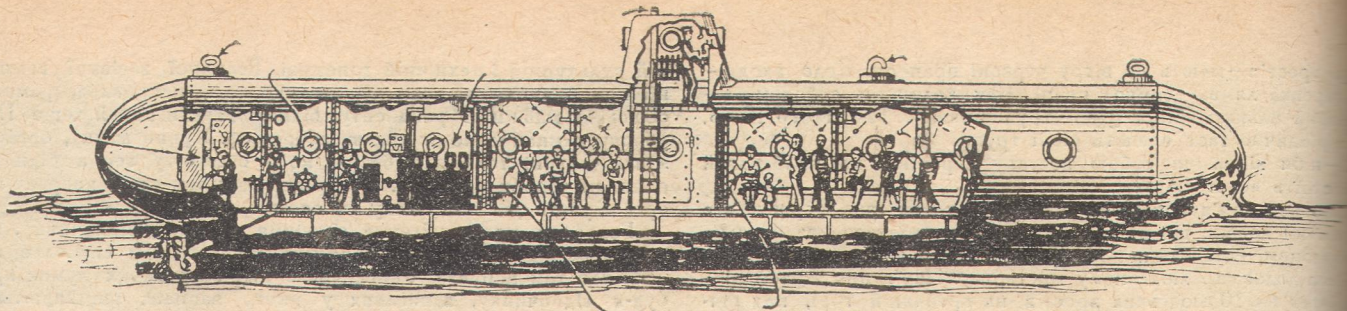

спинити поступ села. Цей ворог—чорна армія попівства, що сіє темряву й забобони та має тверду опору серед беззубих бабів і озлоблених глитаїв.

Кожний день приносить нові вістки про перемоги на цьому не завжди безкровному фронті. На цей раз подаємо фоту Токарівської церкви (на Харківщині)—останній трофей на фронті боротьби з „опіумом“. Після завзятої боротьби, що не обійшлась без активних виступів глитаїв, церкву відібрано в глитаїв та передано незаможній частині селян, що вирішили перетворити її на клуб.

Тепер замість хрестів мають на церкві червоні прапори, а всередині, де ще недавно дим кадил задуриманював голови правовірним,—йде жива культурно-освітня робота.

Фотокор Ол. Юровидький

НОВИЙ БЕЗПЕЧНИЙ РЯТУВАЛЬНИЙ ЧОВЕН

Катастрофа з „Титаніком“, „Лузітанією“ і остання з „Вестріс“, коли через непристосованість рятувальних човнів загинула сила людей, досить добре довели, що рятувальний човен одкритого типу не заслуговує на довіря, особливо за тих випадків, коли море неспокійне і коли пароплав швидко йде на дно.

Коли навіть такі човни спустилися сприятливо, то й тоді, як було під час лиха з „Вестріс“, чимало людей загинуло тому, що вони перекинулися або наповнилися водою. Отже необхідно знайти цілком інший тип рятувального човна, що відповідав би насправді своїй цілі—рятуванню людей. Один з типів подібного йому, винайдений в Америці, ми подаємо на ілюстрації. Його конструктор вважає, що човен повинен бути залізним понтоном 80 футів завдовжки і 14 футів в діаметрі, з стінками в 1/8 цалі для легкості й міцності.

Конструкція човна робить його легким і в той же час міцним, даючи йому можливість добре триматися на воді.

Рятувальний понтон вказаної тут конструкції вміщатиме 200 чол. Принципи його такі: насамперед, легке спускання на воду. За винятком пожежі, ніколи нема потреби спеціально спускати цього човна на воду. У всіх інших катастрофічних випадках, пасажирів, під доглядом командного складу пароплава, заходять в ці понтони, що герметично зачиняються й стають непроникливими для води.

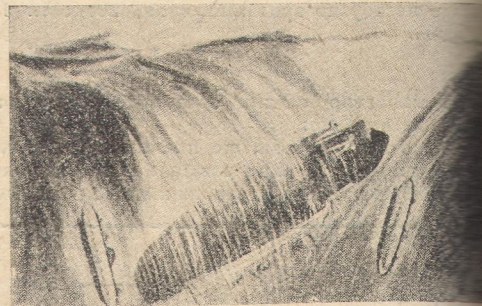
Всередині рятувального понтона до внутрішньої стінки прикріплені спеціальні ремні і командний склад пароплаву стежить, щоб цими ремнями прикріпили себе пасажирів. Це займає мінімальний час. Стінки понтона зроблені на зразок м'якої камери, щоб пасажирів не побилося під час спускання човна.

Не має ніякого значення, в якому положенні піде на дно пароплав, бо понтон завжди випливе з будь-якого положення і коли вийде на поверхню води, випростується й попливе рівно.

Існує поширена серед населення думка, що коли пароплав йде на дно, виникає вир, що затягує пароплав і людей. Це трапляється дуже рідко, але конструкція рятувального понтону дає можливість йому спуститися на 20 і більше футів під воду. Це не загрожує ніякою небезпечкою, бо понтон, як корок, впливає на поверхню. З повітрям в понтоні справа стоїть так. Звичайно, коли понтон під водою, він не пропускає ні води, ні повіт-

ря, але як тільки він випливає на поверхню, спеціальний механізм швидко всадує свіже повітря всередину понтона. В цей час починає працювати невелика (20 кінських сил) газолінова машина, не так з метою пройти велику відстань, як для того, щоб відійти від місця катастрофи й уникнути сутички з іншими понтонами.

Цей рятувальний понтон, звичайно, не має комфорту й розкішних кают, тощо. Мета—рятування людей. Звичайно, там будуть харчі на днів подорожі морем. Крім того, в понтоні будуть ракети, ціальні вогні і невеличке радіо, щоб відомити про себе. Для понтонів немає потреби в міцних руках. В випадкові вони були б громіздкі, важкі і надто дорогі. А вони призначені тільки для рятування і за допомогою ракет і сигнальних огнів завжди зможуть дати знати про себе.

Судно, що тоне, утворює велетенські вир

В той час, як пароплав йде на дно—понтони випливають наверх

Паніка на пароплаві, що тоне

ДО ВІДОМУ КОРЕСПОНДЕНТІВ „ВСЕСВІТА“

Неухвалених до друку рукописів і фот редакція не повертає.

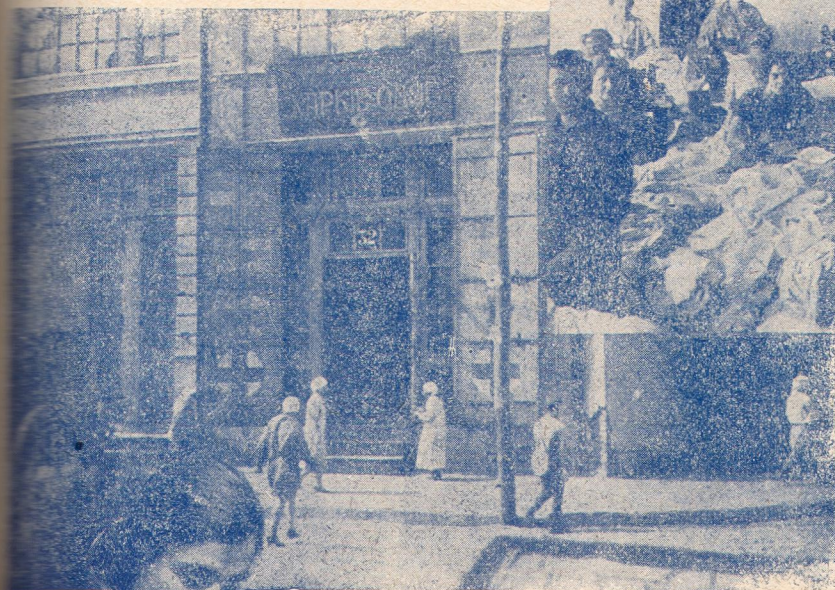
Рукописи мають бути передруковані на машинці, або чітко написані чорнилом обов'язково на одному боці аркуша. Кожне фото на звороті треба підписувати ще й прізвищем та адресою автора, крім змісту фота.

Якщо автор бажає одержати відповідей редакції про долю своїх матеріалів—мусить прикладати до них листівку, або оплачений конверт з написаною на ньому адресою.

„ХАРКІВ-ОДЯГ“

Хто з столичних споживачів готового одягу не знає про „Харків-Одяг“?

Кому з мешканців міста Харкова не траплялося бачити марку з пал'ята та костюму „Харків-Одяг“?

Продукція, що її виробляє Т-во, йде на потребу не тільки міста, але й села.

Виконавши велику роботу по об'єднанню всіх кустарів-кравців, Т-ву ще потрібно було закріпити це досягнення, забезпечивши членів роботою, що при сучасних умовах постачання сировиною справляє великі труднощі.

Щоб забезпечити плановий відпуск продукції, Товариство, що одержує сировину в плановому порядку лише на 20% потреби свого виробничого плану, відкрило ткацьку фабрику в Вовчанському.

Товариство, при цьому мало на меті так забезпечити свою швацьку фабрику сировиною, як і притягнути велику кількість безробітних та безпритульних, що були розташовані в Вовчанському. На жаль, постачання сировиною цієї фабрики, що залежить цілком від вищих Кооперативних Об'єднань, не стоїть в центрі уваги цих об'єднань, через що трапляються простої в роботі фабрики.

Окрім поліпшення матеріального стану об'єднаних у Товариство кустарів, кооперуванням їх вдається значно покращити культурне обслуговування. Товариство має різні культурні гуртки, члени Товариства приймають активну участь в роботі всіх громадських організацій міста та займають не останнє місце в їх роботі.

Одинокого кустаря-кравця, що не звик до колективу, культурними засобами приєднують до колективу, всіляко намагаються зробити з нього повноправного робітника—будівника соціалістичного господарства.

Не так вже й давно в цьому об'єднанні було всього сім членів, а зараз вже більш за півтори тисячі.

Це досягнення чимале, якщо сгадати, що аналогічну роботу вводить низка кооперативних об'єднань у всіх кінцях Союзу.

Міцними кроками рушає вперед „Харків-Одяг“.

Проте не всі знають, що ця організація є не тільки комерційна установа: „Харків-Одяг“ це виробниче — кооперативне об'єднання.

Всі дрібні кустарі-кравці Харкова, що на протязі кількох років працювали по своїх кутках, зараз об'єднані в цьому Т-ві.

1200 харківських кравців членів цього об'єднання, крім того ще декілька сот в Харківській окрузі.

ХАРКІВСЬКЕ ВИРОБНИЧО-СКЛАДОЧНЕ СИРОВИННЕ КООПЕРАТИВНЕ Т-во

„ХАРКІВ-ОДЯГ“

Харків, Комунальні лави, № 31-33.

ВИРОБЛЯЄ ОДЯГ: ЧОЛОВІЧИЙ, ЖІНОЧИЙ ТА ДИТЯЧИЙ,

СПЕЦПРОЗОДЯГ, БІЛИЗНУ

МАЄ: Пошивну фабрику, Харків, Комунальні лави 31. 2. Текстильну фабрику в м. Вовчанському

„ХАРКІВ-ТЕКСТИЛЬНИК“

Всі якось звикли, що текстильні фабрики знаходяться десь на півночі. Під Москвою, в центральному промисловому районі Союзу, знаємо, чимало текстильних виробництв.

А то в Харкові, в самому центрі столиці України — текстильна фабрика, навіть ціле об'єднання.

„Харків - текстильник“ об'єднує 2000 чоловіка.

Всі вони роблять на виробництвах, що входять у склад „Харків - текстильника“. Сюди перш за все віднести треба панчошну фабрику. Тут працює 1300 робітників — членів об'єднання. Тут виробляють панчохи двох виробів: вищої якості та середньої.

Оці самі фільдеперсові, з рівним кантиком ззаду, панчохи, в яких кокетують баришні не тільки України — виробляються тут. Ми навмисно замітили, що не тільки на Україні розходяться панчохи „Харків - текстильника“. Бо й „Мосторг“, Церабсекція, Трансекція — всі вони забирають вироби на кілька мільйонів карбованців у рік.

Друге виробництво „Хартекстильника“ — хустки. Самі хустки, що ними наші селянки прикрашають голови, одягаючися на свята, виробляються у Харкові, місцевими кустарями, що об'єднує „Хартекстильник“.

Далі маємо текстильні об'єднання.

Фабрику утворює ватну фабрику, та нитково-мезировочне виробництво. Тут, в останньому виробництві, робляться татари „бляск“ для панчохи.

Йдучи в широкі спільству, правління „Харків-Текстильника“ пустило нову фабрику в Комарівці на 150 веретень. Там працює 90 підлітків. Там хутко працюватиме — 300 підлітків.

Як бачимо розширення йде двома шляхами. Один шлях — повне постачання, повне обслуговування — споживача. Другий шлях — приєднання безробітних до роботи та давання кваліфікації підліткам.

ХАРКІВСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ Т-ВО „ХАРКІВ-ТЕКСТИЛЬНИК“

Правління: м. Харків, Рождественська № 19

Виробляє:

панчохи, хустки (селянські), ковдри

Об'єднує виробництва:

панчошну фабрику;

нитково-мезировочну;

прядільню (в Комарівці) та інші.

ПРОДОВЖЕНО ПЕРЕДПЛАТУ

НА

1929

РІК

НА БАГАТОІЛЮСТРОВАНІЙ ЩОМІСЯЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЛІВОЇ ФОРМАЦІЇ МИСТЕЦТВ

НА

1929

РІК

НОВА ГЕНЕРАЦІЯ

За редакцією Михайла Семенка

РІЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ

В КОЖНОМУ НОМЕРІ ПРОЧИТАЄТЕ:

ліві вірші, оповідання, романи, репортажі, памфлети, фейлетони, статті з теорії і практики лівих течій мистецтва: літератури, кіно, малярства, архітектури, театру, побуту й ін. референції й огляди лівого мистецтва, закордону й СРСР і т. ін.

В КОЖНОМУ НОМЕРІ ПОБАЧИТЕ:

репродукції й фото з лівого малярства, архітектури й ін.

ОДЕРЖУЮТЬ БЕЗПЛАТНО ДОДАТОК

ВЕЛИКИЙ „КОБЗАР“ М. СЕМЕНКА

ЦІНА ЖУРНАЛУ: на 12 міс.—7 крб., на 6 міс.—3 крб. 75 коп., на 3 міс.—2 крб., на 1 міс.—70 коп.

Окреме число в роздрібному продажі—75 коп.

ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ: Сектор періодвидаць ДВУ (Харків, Сергіївська пл., Московські ряди, 1) та уповноважені періодсектору скрізь по Україні.